

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen »Investering i forskning: en handlingsplan for Europa««

(2004/C 73/13)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen om Investering i forskning: en handlingsplan for Europa (KOM(2003) 226 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 30. april om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse om dette emne,

under henvisning til sin formands beslutning af 19. marts 2003 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen »Forskere i det europæiske forskningsrum: et fag, mange muligheder« (KOM (2003) 436 endelig),

under henvisning til sin udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: »Det europæiske forskningsrums regionale dimension« (KOM(2001) 549 endelig) (CdR 442/2001 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen »Mere forskning i Europa — mod 3 % af BNP« (KOM(2002) 499 endelig) og Meddelelse fra Kommissionen »Det europæiske forskningsrum: Et nyt afsæt — Styrke, omlægge, åbne nye perspektiver« (KOM(2002) 565 endelig) (CdR 328/2002 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sit forslag til udtalelse CdR 246/2003 rev., som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur og Uddannelse den 2. oktober 2003 med Lars Nordström, medlem af Regionalrådet i Västra Götaland (SE/ELDR) som ordfører, og

ud fra følgende betragtninger:

- 1) Kommissionen præsenterede i marts 2003 på opfordring af Rådet en handlingsplan for investering i forskning med henblik på at opnå målet om 3 % af BNP inden 2010. For at opnå målet på 3 %, heraf $\frac{2}{3}$ fra erhvervslivet, må forskningspersonalet i Europa øges med ca. 1,2 mio. personer,
- 2) Det er sigtet med handlingsplanen, at nødvendige initiativer på forskellige politiske niveauer skal være bæredygtige, indbyrdes forenelige og kunne føre til betydelige forbedringer. Over 80 % af offentlige investeringer i forskning inden for EU berører det lokale, regionale og nationale niveau,
- 3) Svage led i forskningssystemet risikerer at blive en bremse for investeringer: mangler i forskerkarrieren kan føre til, at fremragende menneskelige ressourcer forlader forskningen eller flytter væk fra Europa. Fremragende forskning mangler synlighed, fordi den er alt for spredt. Små og mellemstore virksomheder har svært ved at få finansieret deres projekter. Forskere og forvaltere af forskningsmidler mangler kundskaber om beskyttelse og forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder,
- 4) Inden årets udgang præsenterer en ekspertgruppe forslag om oprettelse af et europæisk forskningsråd (ERC),

⁽¹⁾ EFT C 278 af 14.11.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 244 af 10.10.2003, s. 10.

- 5) Europa-Parlamentet har taget et nyt initiativ vedrørende lærende regioner (KnowREG), som ikke finansieres over strukturfondene eller rammeprogrammerne. Initiativet tager sigte på at yde støtte til forskningspolitisk strategiarbejde på lokalt og regionalt plan,
- 6) ERRIN (European Regions Research & Innovation Network), som består af 100 EU-regioners kontorer i Bruxelles (ud af et samlet antal på 240), formidler kontakt mellem EU-institutioner og lokale og regionale organer, og kan bidrage til gennemførelse af Kommissionens forslag til handlingsplan —

på sin 52. plenarforsamling den 19. og 20. november 2003 (mødet den 20. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter og anbefalinger

Fremme en sammenhængende udvikling af regionale strategier for investering i forskning

Regionsudvalget

1.1. bifalder Kommissionens forslag til handlingsplan for øgede investeringer i forskning, som skal give Europa et stærkere offentligt forskningsgrundlag og gøre det mere attraktivt for den private sektor at investere i forskning og innovation,

1.2. påpeger, at virksomheder kun vil investere i forskning, hvis de kan se holdbare resultater. Inden for grundforskning og på innovationsområdet er det nødvendigt med lange udviklingstider for at skabe konkurrencedygtige produkter eller tjenester. På disse områder bør man navnlig fremme en forøgelse af den nuværende EU-støtte,

1.3. mener, at retningslinjer for EU-støtte bør sigte mod at gøre det lettere at udnytte resultaterne. For at stimulere private investeringer er det også vigtigt at fastsætte, hvor grænsen indholdsmæssigt går mellem forskning og udvikling, navnlig med henblik på en fremtidig forbedring af konkurrenceevnen.

En fælles vision for udvikling og indførelse af nøgleteknologier

Regionsudvalget

1.4. vil udtale sig om forslag, der berører det lokale og regionale niveau i forbindelse med etablering af europæiske teknologifora.

Øget investering i forskning skal komme alle regioner til gode

Regionsudvalget

1.5. er enig med Kommissionen i, at alle regioner kan drage nytte af en gensidig læreproces, når de fastlægger deres

forsknings- og innovationsstrategier, og at samme strategi kan tilpasses 3%-målets konsekvenser for antallet af personer, der er uddannet inden for forskning og udvikling. De pågældende foranstaltninger må imidlertid til enhver tid tilpasses forholdene i de enkelte regioner og stater,

1.6. mener, at Kommissionens forslag om at udvikle en regionstypologi og en metode til sammenlignende vurdering af regionale præstationer vil fremme både social, økonomisk, teknologisk, miljømæssig og organisatorisk fremtidsforskning på regionalt plan samt debatten om EU's tredje samhörighedsrapport og kunne danne udgangspunkt for udarbejdelse af rammeprogrammer og strukturfondsprogrammer for perioden 2007-2013.

En sammenhængende kombination af politiske virkemidler

Regionsudvalget

1.7. hilser det velkommen, at strukturfondene skal anvendes til at udligne regionale forskelle i infrastruktur, uddannelsesmuligheder, forskning og innovation. Strukturfondene har imidlertid en anden målsætning end forskningsstøtten, og det er nødvendigt at holde dem ude fra hinanden. Når det gælder støtte til forskning, må den videnskabelige kvalitet være afgørende. Hvad angår strukturfondene kræves strukturel støtte for at skabe synergieffekter. Regionsudvalget har henvist hertil i tidligere udtalelser (1),

1.8. støtter forslaget om, at sammenhængende anvendelse af forskellige instrumenter og interaktion mellem strategier må drøftes forud for Rådets årlige forårsmøder på basis af oplysninger og erfaringer, som f.eks. er indhøstet via den åbne koordinationsmetode,

(1) CdR 442/2001 fin om KOM(2001) 549 endelig: Det europæiske forskningsrums regionale dimension.

1.9. ønsker endvidere, at tiltrædelseslandene integreres i handlingsplanen for investering i forskning, bl.a. via støtte til op- og udbygning af tværregionalt forskningssamarbejde ved hjælp af en sammenhængende kombination af instrumenter med vertikal integration (på grundlag af merværditilvækstkæder) og horisontal integration (via tværvidenskabelige forskningstiltag),

1.10. opfordrer til, at de små og mellemstore virksomheder får bedre muligheder for at deltage i offentlige udbud. Dette kunne f.eks. opnås ved at oprette branchespecifikke forskningsnetværk mellem et stort antal små og mellemstore virksomheder.

Tiltrække flere studerende til forskning

Regionsudvalget

1.11. mener, at den demografiske udvikling nøje bør overvåges på lokalt og regionalt plan for at undgå, at mangel på teknikere eller forskere truer velfærden. Dette bør ske ved at samarbejde med uddannelsesstederne og ved i størst muligt omfang at udbrede kendskabet til de eksisterende muligheder,

1.12. foreslår, at Kommissionen i tilknytning til tredje niveau i Bologna-processen (ph.d.-niveauet) opfordrer medlemsstaterne og regionerne til at præsentere deres erfaringer med nye karrierestrukturer for forskere, nye partnerskaber for forskerskoler og andre partnerskabsformer, som kan slå bro over kløften mellem forskeruddannelse og videnskabeligt arbejde.

Øge den offentlige forskning og dens forbindelser til erhvervslivet i regionerne

Regionsudvalget

1.13. støtter Kommissionens forslag om, at EU skal udarbejde retningslinjer for forvaltning og anvendelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og licenser, der hidrører fra offentligt finansieret forskning.

Kombinere EU's finansieringsredskaber med national forskning på regionalt niveau

Regionsudvalget

1.14. opfordrer på det kraftigste Kommissionen til at bidrage til, at alle regioner får mulighed for at deltage i forberedelserne til næste generation af strukturfondsprogrammer — dette gælder specielt regionerne i tiltrædelseslandene.

Fremme opbygningen af en kritisk masse på regionalt plan via direkte forsknings- og innovationstiltag

Regionsudvalget

1.15. mener, at integrering af forskningsressourcer også skal foregå ud fra forskellige sektorperspektiver med henblik på at skabe ekspertisecentre og -net på lokalt og regionalt plan. Forvaltningen af de sektorielle tiltag, uddannelsesforanstaltninger, udbredelse af viden osv. bør støttes via forskellige garantisystemer, som kan bidrage til at sprede risikoen mellem flere interessenter.

Støtte til risikovillig kapital til forskningsintensive små og mellemstore virksomheder

Regionsudvalget

1.16. mener, at spørgsmålet om risikovillig kapital til forskningsintensive SMV i overensstemmelse med Luxembourg-processen bør tages op under forhandlingerne om medlemsstaternes nationale handlingsprogrammer, i forbindelse med midtvejsvurderingen af EU's sociale fonde for kompetenceudvikling og som led i forberedelserne til næste generation af strukturfondsprogrammer.

Øge finanspolitikens bidrag til vækst og de offentlige investeringers kvalitet

Regionsudvalget

1.17. opfordrer Kommissionen til at medvirke til, at forhandlingerne om de nationale handlingsprogrammer i overensstemmelse med Luxembourg-processen navnlig skal dække de nationale handlingsplaners forslag om, hvordan den offentlige støtte kan »omdirigeres« til forskning og innovation.

Revision af reglerne for statsstøtte til forskning inden 2006

Regionsudvalget

1.18. er ikke enig med Kommissionen i, at de nuværende fællesskabsrammer for statsstøtte til forskning og udvikling bør forlænges til 2005⁽¹⁾, men påpeger på ny, at de nuværende

(¹) CdR 328/2002 fin punkt 16, s. 5.

rammebestemmelser ikke er egnede til at forbedre det videnskabelige innovationsklima, navnlig ikke når det gælder små og mellemstore virksomheder ⁽¹⁾.

Forsvare intellektuelle ejendomsrettigheder inden for forskningsprocesser og særlige teknologiområder

Regionsudvalget

1.19. støtter forslaget om EU-omfattende tiltag, der dels skal øge bevidstheden om dette område og dels kunne give

⁽¹⁾ CdR 328/2002 fin punkt 13, s. 4.

både forskere og studerende mere uddannelse i intellektuel ejendomsret, for så vidt som dette kan foregå i form af supplerende tilbud på frivillig basis.

Øge gennemsigtigheden i virksomheders forskningsregnskaber

Regionsudvalget

1.20. foreslår, at anvendelsen af de gældende internationale retningslinjer for virksomhedernes måling af og aflæggelse af regnskab for forskning og andre former for intellektuel kapital behandles i sammenhæng med spørgsmål om virksomhedernes sociale ansvar og følges op af Det Europæiske Overvågningscenter for Forandringer (EMCC) ved Dublin-instituttet.

Bruxelles, den 20. november 2003.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere (Idabc)«

(2004/C 73/14)

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til »Meddelelse fra Kommissionen om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere (Idabc)« (KOM(2003) 406 endelig — 2003/0147 (COD)),

under henvisning til Rådets beslutning af 17. juli 2003 om i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 156 at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til sin formands beslutning af 19. juni 2003 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Kultur og Uddannelse,

under henvisning til sin udtalelse om »Evaluerings af Ida-programmet og Ida-programmets anden fase« (CdR 44/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Tværeuropæiske datanet mellem administrationerne« (CdR 48/94) ⁽²⁾,

under henvisning til sit forslag til udtalelse (CdR 247/2003 rev.), som blev vedtaget af Underudvalget for Kultur og Uddannelse den 2. oktober 2003 med Risto Koivisto, borgmester for Birkala kommune (FIN/PSE), som ordfører —

på sin 52. plenarforsamling af 19. og 20. november 2003 (mødet den 20. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 251 af 10.8.1998, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 217 af 6.8.1994, s. 32.